

POWIATOWY URZĄD PRACY W KIELCACH

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W OBSZARZE DZIAŁANIA POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W KIELCACH ZA 2013 ROK

Kielce 2014 rok

I. Wstęp

Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach zajmuje się obsługą osób bezrobotnych z obszaru powiatu kieleckiego. Szczegółowy zakres działań PUP określa ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. 2013 r. poz. 674, z późniejszymi zmianami).

Zadania realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy finansowane są przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej ze środków Funduszu Pracy - obliczonych algorytmem oraz pozyskiwanych z Europejskiego Funduszu Społecznego i innych Funduszy i źródeł. Można w nich wyróżnić dwie podstawowe formy:

- pasywną - zasiłki oraz inne świadczenia obligatoryjne dla osób zarejestrowanych w PUP,
- aktywną - środki FP kierowane są do pracodawców i bezrobotnych w formie prac interwencyjnych, robót publicznych, jednorazowych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz kosztów związanych z wyposażeniem stanowiska pracy, szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych, staży, stypendiów za okres nauki oraz prac społecznie użytecznych.

Głównym celem monitoringu jest tworzenie procesu systematycznego śledzenia zjawisk zachodzących na rynku pracy.

Od 1 lipca 2010 roku statystyka z zakresu stosowania zawodów i specjalności zarejestrowanych bezrobotnych sporządzana jest na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. w *sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania* (Dz. U. Nr 82, z dnia 17 maja 2010r., poz. 537 z późniejszymi zmianami). Załącznikiem do rozporządzenia jest Struktura klasyfikacji, która stanowi pogrupowany spis zawodów i specjalności (prac) wykonywanych na rynku pracy.

Konieczność opracowania nowej klasyfikacji zawodów i specjalności została podyktowana przede wszystkim zmianą Międzynarodowego Standardu Klasyfikacji Zawodów ISCO-88 na ISCO – 08, który jest zalecany krajom członkowskim Unii Europejskiej przez EUROSTAT do stosowania w badaniach statystycznych. W ISCO-08 przyjęto zmienione zasady klasyfikowania zawodów do poszczególnych grup wielkich, dużych, średnich i elementarnych. Zmianie uległo założenie, że wymagania związane z wykształceniem formalnym i odbytymi szkoleniami stanowią najważniejszy warunek do zaklasyfikowania zawodu do odpowiedniej grupy wielkiej.

Opracowanie nowej klasyfikacji zawodów i specjalności wynikało również z następujących potrzeb:

- pojawienie się nowych zawodów i specjalności odzwierciedlających zmiany, jakie zaszły na rynku pracy wraz z wprowadzeniem nowych technologii charakterystycznych dla gospodarki opartej na wiedzy,

- wyłączenie z ewidencji tych zawodów i specjalności, które już nie funkcjonują na rynku pracy lub wykonywane są przez nieliczne osoby,
- uwzględnienie zawodów z aktualnej klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego,
- ujęcie aktualnych zawodów regulowanych prawnie,
- zapewnienie ujednolicenia nazewnictwa i grupowania zawodów/specjalności dla ułatwienia międzynarodowego pośrednictwa pracy (w tym EURES).

Niniejsze opracowanie zawiera analizę skali i struktury bezrobocia w obszarze działania Powiatowego Urzędu Pracy w Kielcach, między innymi w grupach i zawodach oraz popytu na pracę dla poszczególnych zawodów.

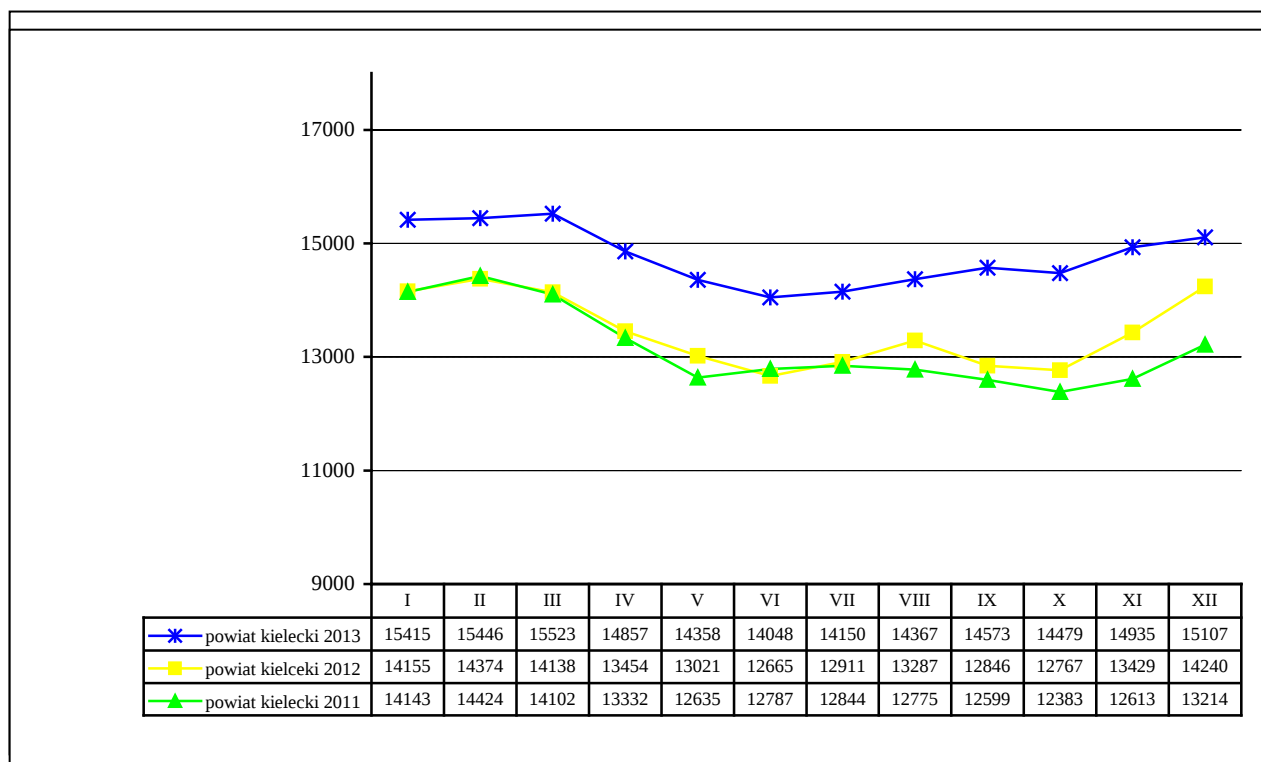
II. Analiza bezrobocia według zawodów

Poziom i stopa bezrobocia

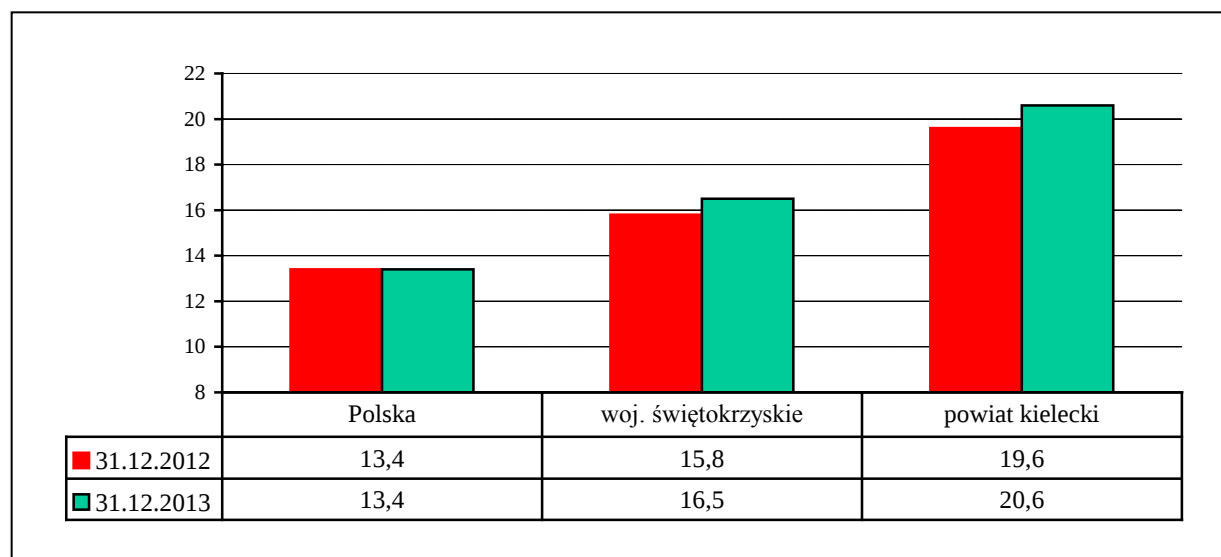
Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Kielce na dzień 31.12.2013 roku wynosiła 15.107 osób, w tym:

- 7.142 bezrobotne kobiety, (47,28 % ogółu),
- 14.160 - bezrobotnych zamieszkałych na wsi, (93,73%),
- 3.514 - bezrobotnych do 25 roku życia, (23,26%),
- 2.967 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, (19,64%),
- 7.637 osób długotrwale bezrobotnych, (50,55 %),
- 1.940 osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, (12,84 %),
- 648 osób bezrobotnych niepełnosprawnych, (4,29 %),
- 4.474 osoby bez doświadczenia zawodowego, (29,62 %),
- 4.190 osób bez kwalifikacji zawodowych, (27,74 %),
- 7.623 osoby bez wykształcenia średniego, (50,46%),
- 689 osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, (4,56%),
- 311 osób do 27 roku życia, które ukończyły szkołę wyższą (2,06%),
- 1.491 kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, (9,87%),
- 184 osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia, (1,22%).

Wykres 1. Liczba osób bezrobotnych w powiecie kieleckim

Wykres 2. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2012 i 2013 roku

Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2013 roku w powiecie kieleckim wynosiła 20,6% i w stosunku do roku ubiegłego była wyższa o 1,0 punkt procentowy.

Podstawowe kategorie osób bezrobotnych

Z obszaru powiatu kieleckiego na dzień 31.12.2013 roku najwięcej osób zarejestrowanych posiadało zawód: sprzedawca (713 osób), technik ekonomista (456), murarz (361), ślusarz (352), krawiec (299), kucharz (294), technik mechanik (286), fryzjer (269), robotnik budowlany (241), robotnik gospodarczy (204), ekonomista (192), tokarz w metalu (185), cukiernik (166), technik budownictwa (163), mechanik pojazdów samochodowych (142), technik żywienia i gospodarstwa domowego (131), piekarz (124), kucharz małej gastronomii (115), blacharz samochodowy (114), mechanik samochodów osobowych (114), kelner (97), magazynier (95), posadzkarz (95), technik prac biurowych (91), szwaczka (91), sprzętaczką biurową (91), pozostali mechanicy pojazdów samochodowych (90), stolarz (86), robotnik drogowy (82), robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (82), technolog robót wykończeniowych w budownictwie (76), kierowca samochodu ciężarowego (73), technik elektryk (70), mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych (69), pozostali mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych (69), technik rolnik (66), malarz budowlany (64), pedagog (62), mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych (61), elektromonter (elektryk) zakładowy (61), technik technologii odzieży (58), elektromonter instalacji elektrycznych (56), technik hotelarstwa (55), technik informatyk (54), technik handlowiec (53), stolarz budowlany (52), lakiernik samochodowy (52), stolarz meblowy (52), technik elektronik (50), hydraulik (50). Najliczniejszą grupę wśród osób bezrobotnych stanowiły jednak osoby bez żadnego zawodu – 4.036.

Sytuacja na rynku pracy świadczy o dominacji sprzedawców, ekonomistów oraz bezrobotnych bez zawodu. Z danych statystycznych wynika, że od lat są to największe grupy zawodowe.

Duże trudności ze znalezieniem pracy mają też osoby nie posiadające potwierdzonych formalnie kwalifikacji zawodowych.

Niepokojącym wydaje się zjawisko bezrobocia wśród ekonomistów. Ten zawód powinien znajdować zapotrzebowanie na rynku pracy. Jeżeli tak nie jest, oznaczać to może, że poziom reprezentowanych przez nich umiejętności, nie odpowiada wymogom rynku pracy.

Koniecznym jest zwrócenie uwagi na ograniczenie bezrobocia w zawodach najliczniej reprezentowanych przez osoby bezrobotne, przede wszystkim za pomocą działań, umożliwiających nabycie bądź uzupełnienie kwalifikacji do wykonywania określonego zawodu.

Bezrobotne kobiety i mężczyźni

Na koniec grudnia 2013 roku zarejestrowane w PUP Kielce były: 7.142 kobiety i 7.965 mężczyzn. Udział ich wynosił odpowiednio: 47,28% i 52,72%. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w porównaniu do grudnia 2012 roku była wyższa o 409, a mężczyzn o 458.

Osoby niepełnosprawne

Na koniec grudnia 2013 roku w rejestrach PUP Kielce pozostawało 648 osób bezrobotnych niepełnosprawnych (o 90 osób więcej niż w grudniu 2012 roku). Stanowiły one 4,29% ogółu osób bezrobotnych.

Osoby do 25 roku życia

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku w PUP Kielce pozostawało zarejestrowanych 3.514 osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 264 osoby więcej niż w grudniu 2012 roku). Stanowiły one 23,26% ogółu osób bezrobotnych.

Osoby do 27 roku życia, które ukończyły szkołę wyższą

Według stanu na koniec grudnia 2013 roku w PUP Kielce zarejestrowanych było 311 osób bezrobotnych do 27 roku życia, które ukończyły szkołę wyższą (o 53 osoby więcej niż w grudniu 2012 roku). Stanowiły one 2,06% ogółu osób bezrobotnych.

Osoby powyżej 50 roku życia

Na koniec grudnia 2013 roku w PUP Kielce pozostawało zarejestrowanych 2.967 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 495 osób więcej niż na koniec grudnia 2012 roku). Stanowiły one 19,64% ogółu osób bezrobotnych.

Osoby długotrwale bezrobotne

Według stanu na 31.12.2013 roku w ewidencji Urzędu zarejestrowanych było 7.637 osób długotrwale bezrobotnych (o 1.247 osób więcej niż na koniec grudnia 2012 roku). Stanowiły one 50,55% ogółu osób bezrobotnych.

Tabela 1: Ranking zawodów generujących długotrwale bezrobocie w powiecie kieleckim w 2013 roku.

Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,5000
Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,4737
Leśnicy i rybacy	0,4000
Rolnicy produkcji towarowej	0,3884
Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,3600
Pozostali pracownicy obsługi biura	0,3571
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,3544
Elektrycy i elektronicy	0,3459
Pomoce domowe i sprzątaczk	0,3450
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,3416

Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,3404
Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,3388
Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,3367
Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,3360
Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,3333
Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,3273
Sprzedawcy i pokrewni	0,3228
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,2987
Pracownicy usług osobistych	0,2938
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,2930
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,2904
Monterzy	0,2895
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,2880
Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,2778
Specjaliści nauczania i wychowania	0,2687
Pracownicy usług ochrony	0,2553
Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,2500
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,2500
Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,2424
Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,2222
Średni personel do spraw zdrowia	0,2174
Specjaliści do spraw zdrowia	0,1935
Pracownicy obsługi klienta	0,1932
Technicy informatycy	0,1625
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,1455
Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,1429
Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,1250
Oficerowie sił zbrojnych	0,0000
Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,0000
Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,0000
Żołnierze szeregowi	0,0000
Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,0000

Fakt ułożenia takiej a nie innej kolejności dużych grup rankingu zawodów generujących długotrwałe bezrobocie, nie przesądza jeszcze o realnej sytuacji danego zawodu na lokalnym rynku pracy. Tylko informacje szczegółowe, według grup elementarnych, mogą przekazać pełny obraz.

Osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia

Według stanu na koniec grudnia 2013 roku w ewidencji PUP pozostawało zarejestrowanych 689 osób bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (o 68 osób więcej niż w grudniu 2012 roku). Stanowiły one 4,56% ogółu osób bezrobotnych.

Osoby bez kwalifikacji zawodowych

Na koniec grudnia 2013 roku w PUP Kielce zarejestrowanych było 4.190 osób bez kwalifikacji zawodowych (o 448 osób więcej niż na koniec grudnia 2012 roku). Stanowiły one 27,24% ogółu osób bezrobotnych.

Osoby poszukujące pracy

Klientami PUP Kielce są także osoby poszukujące pracy oraz niepełnosprawne nie pozostające w zatrudnieniu. Na koniec grudnia 2013 roku zarejestrowane były 322 osoby poszukujące pracy w tym:

- 106 zarejestrowanych osób niepełnosprawnych i nie pozostających w zatrudnieniu.

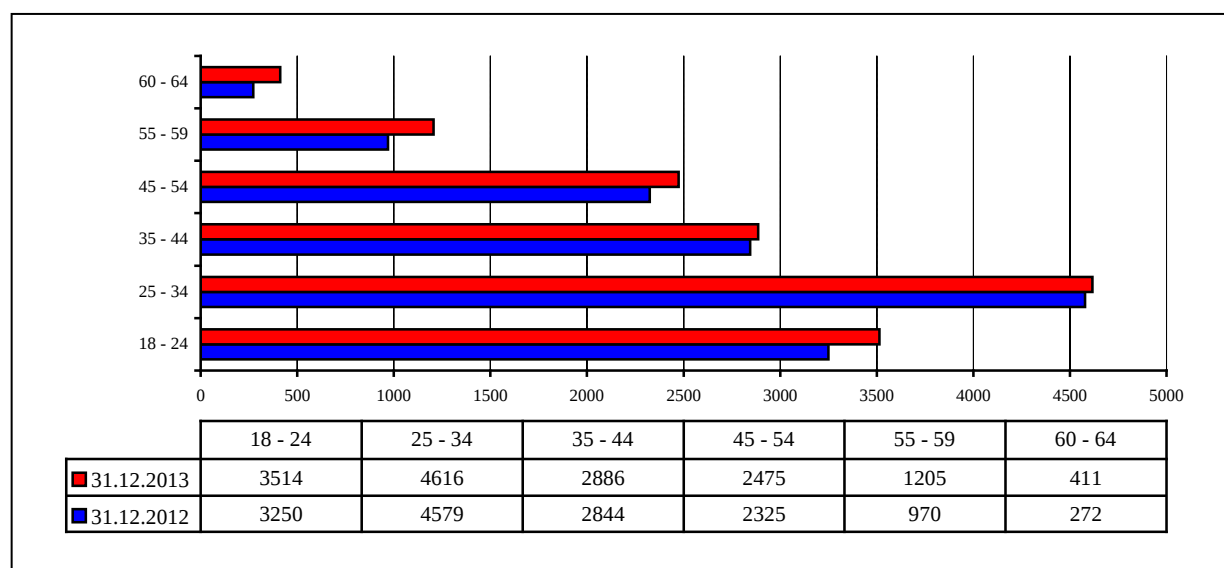
III. Bezrobotni według wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Według wieku

Wśród osób zarejestrowanych w PUP Kielce bez pracy najczęściej pozostają ludzie młodzi. W końcu grudnia 2013 roku zarejestrowanych było 4.616 osób bezrobotnych w wieku 25 - 34 lata, tj. 30,56 % ogółu.

Kolejna grupa to bezrobotni w wieku 18 - 24 lata – 3.514 osób, udział tej grupy wyniósł 23,26 %.

Wykres 3. Bezrobotni według wieku.

Udział bezrobotnych w pozostałych grupach wiekowych:

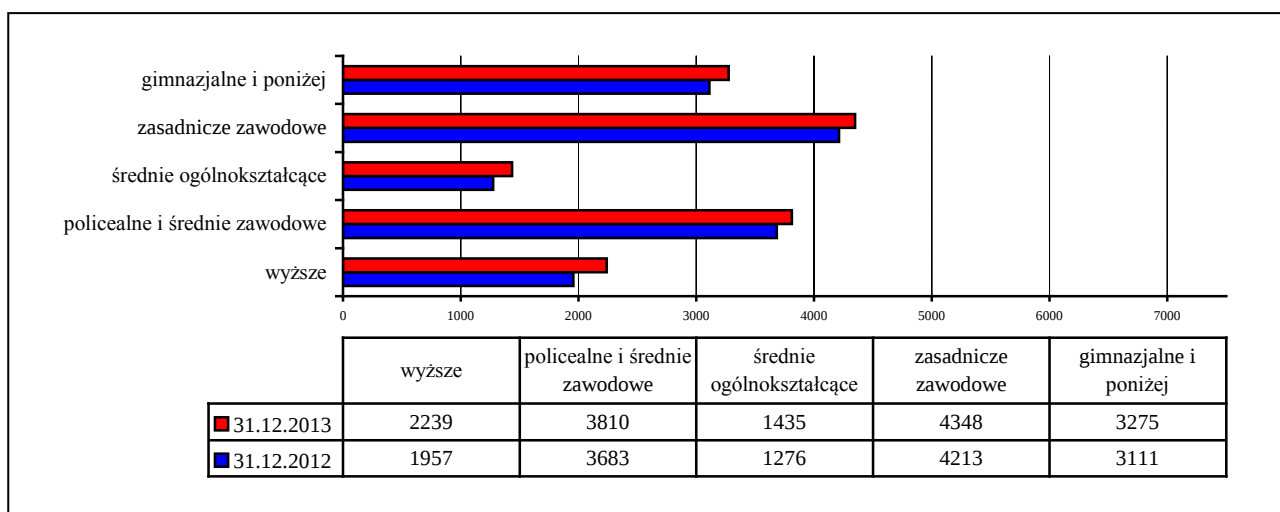
- 35- 44 lata – 2.886 osób, tj. 19,10%

- 45-54 lata – 2.475 osób, tj. 16,38%
- 55-59 lat – 1.205 osób, tj. 7,98%
- 60-64 lata – 411 osób, tj. 2,72%.

Według poziomu wykształcenia

Przyjmując za kryterium poziom wykształcenia, najwięcej osób bezrobotnych posiadało wykształcenie: zasadnicze zawodowe – 4.348 osób tj. 28,78 % ogółu, oraz policealne i średnie zawodowe – 3.810 osób, tj. 25,22 %.

Wykres 4. Bezrobotni według poziomu wykształcenia.

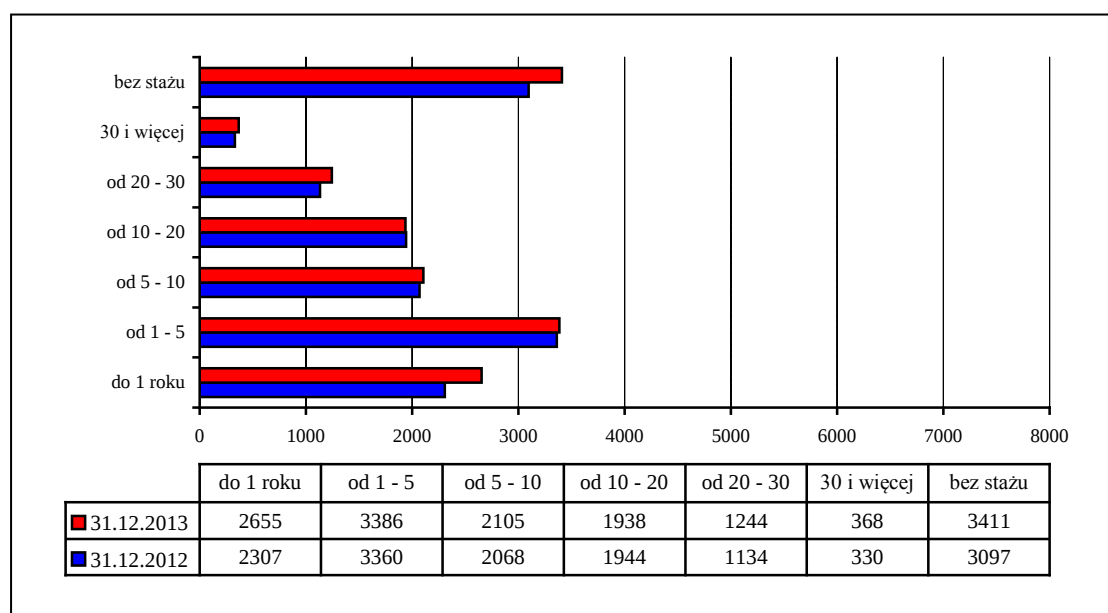

- świadectwo ukończenia szkół gimnazjalnych i poniżej posiadało 3.275 osób, tj. 21,68% ogółu zarejestrowanych,
- dyplomem ukończenia studiów wyższych legitymowało się 2.239 osób, tj. 14,82 % ogółu zarejestrowanych,
- świadectwo ukończenia szkoły średniej ogólnokształcącej posiadało 1.435 osób, tj. 9,50% ogółu zarejestrowanych.

Według stażu pracy

Najliczniejszą grupą spośród zarejestrowanych osób bezrobotnych były osoby, które nie posiadały żadnego stażu pracy – 3.411 osób, tj. 22,58% ogółu zarejestrowanych w PUP.

Wykres 5. Bezrobotni według stażu pracy.

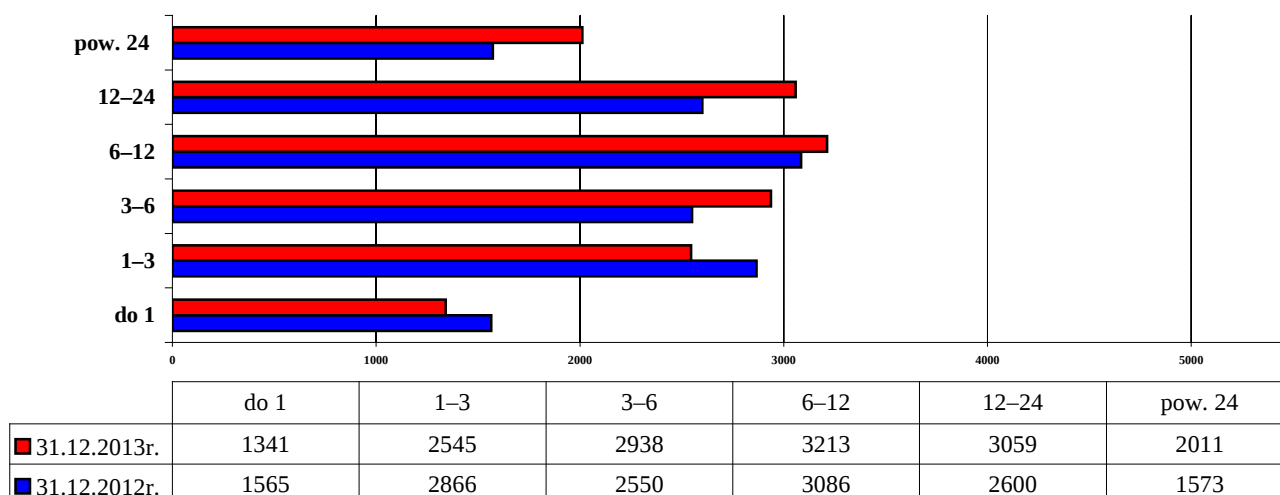
Dużą grupę stanowiły również osoby, które posiadały staż pracy od 1 roku do 5 lat – 3.386 osób, tj. 22,41%. Osoby posiadające staż pracy: do 1 roku – 2.655, co stanowiło 17,58%, od 5 do 10 lat – 2.105 osób, co stanowiło 13,93% ogółu.

Kolejne grupy, to bezrobotni legitymujący się długim stażem pracy: od 10 do 20 lat – 1.938 osób, co stanowiło 12,83%, od 20 do 30 lat – 1.244 osoby, tj. 8,23%, oraz 30 lat i więcej – 368 osób, co stanowiło 2,44%.

Według czasu pozostawania bez pracy

Biorąc pod uwagę czas pozostawania bez pracy, najliczniejszą grupę spośród zarejestrowanych bezrobotnych w PUP w Kielcach stanowiły osoby bezrobotne pozostające w ewidencji od 6 do 12 miesięcy – 3.213 osób. Stanowiły one 21,27% ogółu zarejestrowanych.

Wykres 6. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy.

Znaczący udział stanowiły także osoby bezrobotne pozostające bez pracy od 12 do 24 miesięcy – 3.059 osób, tj. 20,25% ogółu, jak również osoby pozostające bez pracy od 3 do 6 miesięcy – 2.938 osób, tj. 19,45% ogółu.

Od 1 do 3 miesięcy – 2.545 osób, tj. 16,84 % ogółu.

Powyżej 24 miesięcy – 2.011 osób, tj. 13,31 % ogółu.

Najmniej osób pozostawało bez pracy do 1 miesiąca – 1.341 osób, tj. 8,88 % ogółu.

Liczba osób bezrobotnych w gminach powiatu kieleckiego zarejestrowanych w PUP w Kielcach

Tabela 2. Liczba osób bezrobotnych w gminach powiatu kieleckiego w okresie 31.12.2012 – 31.12.2013r.

wyszczególnienie	31.12.2012	31.12.2013	wzrost/spadek w osobach
Bieliny	761	730	spadek o 31 osób
Bodzentyn	918	959	wzrost o 41 osób
Chęciny	1084	1137	wzrost o 53 osoby
Chmielnik	949	1065	wzrost o 116 osób
Daleszyce	1099	1165	wzrost o 66 osób
Górno	922	881	spadek o 41 osób
Łagów	389	494	wzrost o 105 osób
Łopuszno	658	728	wzrost o 70 osób
Maslów	628	635	wzrost o 7 osób
Miedziana Góra	689	715	wzrost o 26 osób
Mniów	785	820	wzrost o 35 osób
Morawica	767	867	wzrost o 100 osób
Nowa Słupia	700	852	wzrost o 152 osoby
Piekoszów	1073	1153	wzrost o 80 osób
Pierzchnica	370	393	wzrost o 23 osoby
Raków	406	462	wzrost o 56 osób
Sitkówka - Nowiny	485	500	wzrost o 15 osób
Strawczyn	634	636	wzrost o 2 osoby
Zagnańsk	923	915	spadek o 8 osób
Powiat kielecki	14240	15107	wzrost o 867 osób

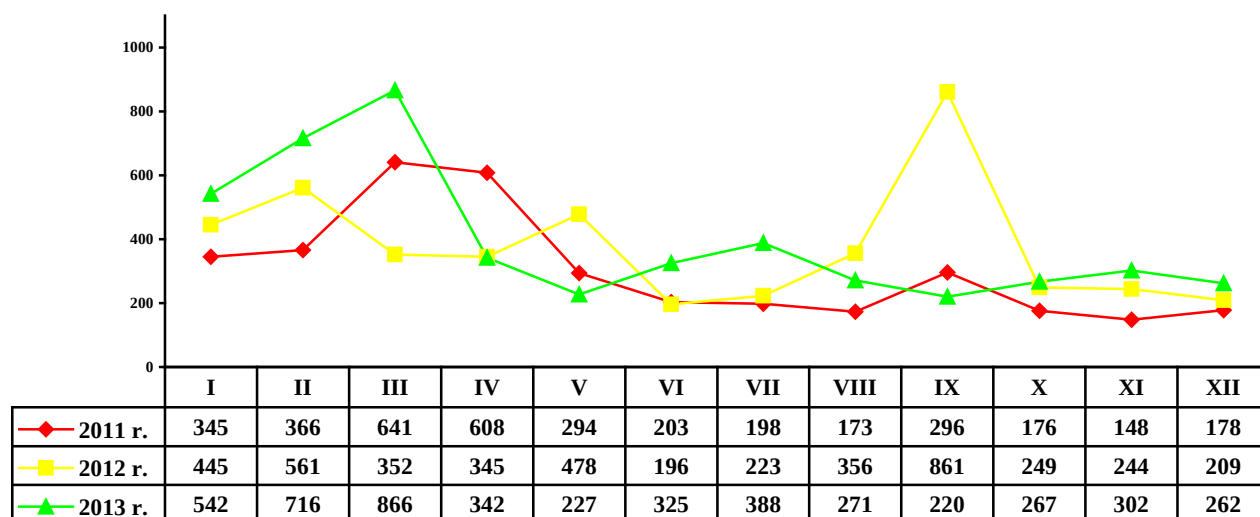
Na koniec 2013 roku zaobserwowano wzrost liczby osób bezrobotnych (w stosunku do roku 2012) w gminach powiatu kieleckiego. Jedynie trzy gminy zanotowały spadek liczby osób bezrobotnych: Bieliny – spadek o 32 osoby bezrobotne, Górno – spadek o 41 osób i Zagnańsk - spadek o 8 osób.

Największy wzrost liczby osób bezrobotnych zanotowano w gminach: Nowa Słupia – o 152 osoby, Chmielnik – wzrost o 116 osób, Łagów – wzrost o 105 osób.

IV. Analiza ofert pracy według zawodów

W 2013 roku PUP w Kielcach dysponował 4.728 ofertami pracy. W stosunku do 2012 roku nastąpił wzrost o 209 ofert pracy, natomiast w stosunku do 2011 roku nastąpił wzrost o 954 oferty pracy.

Wykres 7. Oferty pracy zgłoszone i pozyskane w PUP Kielce w latach 2011 – 2013.

Najwięcej ofert pracy (w tym wniosków stażowych) w przeciągu 2013 roku dotyczyło następujących zawodów: robotnik gospodarczy (429), sprzedawca (264), technik prac biurowych (235), pozostali pracownicy obsługi biurowej (206), rzeźnik-wędliniarz (178), magazynier (121), technik handlowiec (111), kucharz (106), specjalista do spraw marketingu i handlu (96), zaopatrzeniowiec (75), technik administracji (72), sekretarka (69), przedstawiciel handlowy (65), murarz (64), rozbieracz-wykrawacz (60), pracownik kancelaryjny (59), robotnik budowlany (59), sprzątaczką biurową (52), opiekun osoby starszej (46), pomoc kuchenna (45), fryzjer (44), pracownik ochrony fizycznej bez licencji (43), archiwista (41), asystent do spraw księgowości (41), kasjer handlowy (41), konsultant do spraw systemów teleinformatycznych (40), technolog robót wykończeniowych w budownictwie (38), mechanik samochodów osobowych (38), robotnik oczyszczania miasta (37), spawacz metodą TIG (32), mechanik pojazdów samochodowych (32), szwaczka (30), intendent (28), cieśla (28), pozostali spawacze i pokrewni (28), kelner (28), ogrodnik (27), fakturzystka (25), murarz-tylnik (25), zbrojarz (25), brukarz (25), kierowca samochodu ciężarowego (25), pracownik ochrony fizycznej I stopnia (24), malarz budowlany (21), ślusarz (21), monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych (20).

Oferty pracy pozyskiwane przez PUP umieszczane są codziennie na stronie internetowej (www.pupkielce.pl).

Według struktury osób bezrobotnych i ofert pracy według PKD w obszarze powiatu kieleckiego w 2013 roku najwięcej osób zarejestrowało się z grupy zawodów dotyczących: działalność nie zidentyfikowana (6.592 osoby), pozostała działalność usługowa (1.564), przetwórstwo przemysłowe (1.233), handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (1.180), budownictwo (1.137), administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (848), edukacja (290), transport i gospodarka magazynowa (241), działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (232), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (148), działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (133), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (115), rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (85), działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (84), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (79), górnictwo i wydobywanie (62), działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (61), informacja i komunikacja (49), działalność finansowa i ubezpieczeniowa (45), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (12), gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (11 osób).

Wśród absolwentów najwięcej zarejestrowało się z grupy zawodów: fryzjer (62), sprzedawca (57), technik ekonomista (38), kucharz małej gastronomii (36), ekonomista (35), mechanik pojazdów samochodowych (25), technolog robót wykończeniowych w budownictwie (24), inżynier budownictwa – budownictwo ogólne (22), pedagog (22), technik hotelarstwa (20), technik żywienia i gospodarstwa domowego (19), technik informatyk (19), technik budownictwa (18), technik mechanik (18), fizjoterapeuta (17), cukiernik (16), pielęgniarka (15), inżynier organizacji i planowania produkcji (14), specjalista administracji publicznej (14), elektromechanik pojazdów samochodowych (13), technik farmaceutyczny (11), technik organizacji usług gastronomicznych (11), technik usług fryzjerskich (11), blacharz samochodowy (11), biolog (10), telemarketer (10), murarz (10), posadzkarz (10), chemik (9), prawnik legislator (9), nauczyciel nauczania początkowego (8), politolog (8), filolog – filologia obcojęzyczna (8).

Jeśli chodzi o strukturę osób zarejestrowanych z obszaru powiatu kieleckiego na koniec 2013 roku najwięcej osób pozostawało w ewidencji Urzędu z następujących sekcji PKD: działalność nie zidentyfikowana (5.063 osoby), pozostała działalność usługowa (1.438), przetwórstwo

przemysłowe (1.122), handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (1.050), budownictwo (930), administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (779), działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (216), edukacja (196), transport i gospodarka magazynowa (178), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (126), działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (96), rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (95), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (91), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (85), działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (58), górnictwo i wydobywanie (45), działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (37), informacja i komunikacja (35), działalność finansowa i ubezpieczeniowa (30), gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (15), wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (11 osób).

Biorąc pod uwagę wskaźnik uzyskania oferty pracy, według danych MPiPS w powiecie kieleckim największe szanse mają: sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni; kierownicy do spraw produkcji i usług; pracownicy opieki osobistej i pokrewni; specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych; pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki; pracownicy usług ochrony; pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej; średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny; pozostali pracownicy obsługi biura; kierownicy do spraw zarządzania i handlu; ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych; specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania; robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie; pracownicy usług osobistych; specjaliści do spraw zdrowia; sprzedawcy i pokrewni; kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych.

Biorąc pod uwagę oferty pracy ze względu na PKD w powiecie kieleckim najwięcej dotyczyło sekcji: administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (959), pozostała działalność usługowa (775), handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (726), przetwórstwo przemysłowe (608), budownictwo (340), edukacja (265), działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (163), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (158), działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (124), działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (107), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (78), transport i gospodarka magazynowa (74), działalność finansowa i ubezpieczeniowa (64), informacja i komunikacja (31), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (21), działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (15), rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (10), górnictwo

i wydobywanie (6), wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (4), organizacje i zespoły eksterytorialne (1).

Zmiany w wysokości bezrobocia i podjęcia pracy w 2013 roku

Strukturę bezrobocia oraz obciążenie Urzędu zadaniami obrazuje między innymi rotacja związana z rejestrowaniem i wyrejestrowaniem osób z ewidencji PUP. W 2013 roku liczba ta wyniosła 36.817 osób.

Od stycznia do końca grudnia 2013 roku zarejestrowano 18.842 osoby, natomiast wyrejestrowano 17.975 osób.

Różnica między napływem i odpływem w PUP Kielce w analizowanym okresie 2013 roku wyniosła 867 osób.

V. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Podstawowe definicje

- **zawód** – to zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów;
- **specjalność** – jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera część czynności o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy), wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności, zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki;
- **umiejętność** – jest to sprawdzona możliwość wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu (specjalności);
- **kwalifikacje zawodowe** – są to układy wiedzy i umiejętności wymagane do realizacji składowych zadań zawodowych;
- **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych** to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia dla bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego;

- **zawód deficytowy** - to zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie;
- **zawód nadwyżkowy** - to zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie;
- **zawód wskazujący równowagę (zrównoważony)** - to zawód, dla którego liczba ofert pracy równoważy liczbę osób poszukujących pracy

Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala w szczególności na:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy;
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym;
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń;
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół);
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych;
- usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz o przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów;
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

W oparciu o „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Departamentu Rynku Pracy, Warszawa 2003 – Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzany jest dwa razy w roku. Jako źródło informacji służą :

- Załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy”.
- Załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”.

Klasyfikacja jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Grupuje poszczególne zawody i specjalności w grupy elementarne, a te z kolei w bardziej zagregowane grupy średnie, duże i wielkie, na podstawie

podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności) z uwzględnieniem obydwu aspektów kwalifikacji, tj. ich poziomu i specjalizacji.

W końcowym efekcie struktura klasyfikacji obejmuje 10 grup wielkich, 43 grupy duże (wewnętrzny podział grup wielkich), 132 grupy średnie (wewnętrzny podział grup dużych) i 444 grupy elementarne (wewnętrzny podział grup średnich), przy czym grupy elementarne obejmują 2360 zawodów i specjalności.

Wszystkie pozycje klasyfikacyjne opatrzone zostały symbolem cyfrowym (kodem). Grupy wielkie oznaczono symbolem jednocyfrowym, grupy duże – dwucyfrowym, grupy średnie – trzycyfrowym, a elementarne – czterocyfrowym. Poszczególnym zawodom i specjalnościom przyporządkowano kod sześciocyfrowy.

Tabela 3: Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie kieleckim w 2013 roku

Lp	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	„62”	Leśnicy i rybacy	0,0000
2	„01”	Oficerowie sił zbrojnych	0,0000
3	„63”	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,0000
4	„03”	Żołnierze szeregowi	0,0000
5	„95”	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,0000
6	„31”	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,0342
7	„73”	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,0515
8	„74”	Elektrycy i elektronicy	0,1045
9	„72”	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,1331
10	„21”	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,1337
11	„82”	Monterzy	0,1364
12	„93”	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,1373
13	„26”	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,1463
14	„32”	Średni personel do spraw zdrowia	0,1512
15	„23”	Specjaliści nauczania i wychowania	0,1538
16	„14”	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,1667
17	„35”	Technicy informatycy	0,1783
18	„83”	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,2574
19	„42”	Pracownicy obsługi klienta	0,2676
20	„71”	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,2811
21	„81”	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,2963
22	„75”	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,3230
23	„22”	Specjaliści do spraw zdrowia	0,3310
24	„91”	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,3439
25	„61”	Rolnicy produkcji towarowej	0,4052
26	„33”	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,4085

27	„12”	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,4286
28	„11”	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,4286
29	„52”	Sprzedawcy i pokrewni	0,4372
30	„92”	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,5000
31	„51”	Pracownicy usług osobistych	0,5126
32	„24”	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,6564
33	„44”	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,6897
34	„96”	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,8947
35	„13”	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,9375
36	„34”	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,9633
37	„54”	Pracownicy usług ochrony	1,0462
38	„43”	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	1,1928
39	„25”	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	1,2432
40	„94”	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	1,3864
41	„53”	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	1,9615
42	„41”	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	3,8121

Grupy zawodów wg kodu dwucyfrowego uszeregowane od najniższego do najwyższego wskaźnika

ZAWODY DEFICYTOWE

Podstawą do określenia, czy zawód jest deficytowy, w równowadze bądź nadwyżkowy jest analiza napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych w analizowanym okresie. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie jest większy od 1,1 ($W > 1,1$), wówczas mamy do czynienia z zawodami deficytowymi – do Urzędu Pracy wpływa więcej ofert pracy w danym zawodzie niż rejestruje się osób bezrobotnych.

W poniższej tabeli przedstawiono wszystkie zawody deficytowe (z pominięciem zawodów MAX deficytowych – zgodnie z przyjętymi zaleceniami metodologicznymi) zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy powiatu kieleckiego na podstawie zastanych danych statystycznych. Im wyższy wskaźnik deficytu „W”, w tym – zgodnie z danymi statystycznymi – większe szanse osób reprezentujących te zawody na podjęcie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy.

Jednakże na uwagę należy mieć fakt, że w przypadku części zawodów znaczne wskaźniki deficytowe wynikają z podejmowanych przez Powiatowy Urząd Pracy działań związanych z aktywizacją osób bezrobotnych na lokalnym rynku pracy (np. staże, prace społecznie użyteczne, roboty publiczne). Gdyby nie działania publicznych służb zatrudnienia deficyty w tych zawodach nie wystąpiłyby. Poza tym, część z tych ofert przeznaczona jest jedynie dla wąskiej grupy bezrobotnych (np. określonych w art. 49 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).

Tabela 4: Ranking zawodów deficytowych w powiecie kieleckim w 2013 roku wg wskaźnika intensywności deficytu (podział wg kodu sześciocyfrowego)

Ip.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2013 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2013 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2013 roku	Wskaźnik intensywności i nadwyżki (deficytu) zawodów	Wskaźnik
1.	„515102”	Intendent	2,3333	0,0833	-2,25	28	Deficytowy
2.	„262101”	Archiwista	3,4167	0,1667	-3,25	20,5	Deficytowy
3.	„411003”	Pracownik kancelaryjny	4,9167	0,3333	-4,5833	14,75	Deficytowy
4.	„341202”	Opiekun osoby starszej	3	0,25	-2,75	12	Deficytowy
5.	„721206”	Spawacz metodą TIG	2,6667	0,25	-2,4167	10,6667	Deficytowy
6.	„343901”	Animator kultury	1,5	0,1667	-1,3333	9	Deficytowy
7.	„411090”	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	17,25	2,3333	-14,9167	7,3929	Deficytowy
8.	„431101”	Asystent do spraw księgowości	3,4167	0,5	-2,9167	6,8333	Deficytowy
9.	„412001”	Sekretarka	5,75	0,9167	-4,8333	6,2727	Deficytowy
10.	„541308”	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	2	0,3333	-1,6667	6	Deficytowy
11.	„531103”	Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	1,4167	0,25	-1,1667	5,6667	Deficytowy
12.	„721290”	Pozostali spawacze i pokrewni	2,3333	0,4167	-1,9167	5,6	Deficytowy
13.	„343301”	Bibliotekarz	0,8333	0,1667	-0,6667	5	Deficytowy
14.	„611303”	Ogrodnik	2,25	0,5	-1,75	4,5	Deficytowy
15.	„811105”	Operator koparko-ładowarki	1,0833	0,25	-0,8333	4,3333	Deficytowy
16.	„332302”	Zaopatrzeniowiec	6,4167	1,5	-4,9167	4,2778	Deficytowy
17.	„422603”	Rejestratorka medyczna	1,4167	0,3333	-1,0833	4,25	Deficytowy
18.	„751105”	Rzeźnik-wędliniarz	14,8333	3,5833	-11,25	4,1395	Deficytowy
19.	„343203”	Florysta	0,3333	0,0833	-0,25	4	Deficytowy
20.	„931206”	Robotnik mostowy	0,3333	0,0833	-0,25	4	Deficytowy
21.	„751104”	Rozbieracz-wykrawacz	5	1,4167	-3,5833	3,5294	Deficytowy
22.	„814104”	Wulkanizator	0,5833	0,1667	-0,4167	3,5	Deficytowy
23.	„311101”	Laborant chemiczny	0,8333	0,25	-0,5833	3,3333	Deficytowy
24.	„232001”	Nauczyciel/instruktor praktycznej nauki zawodu	0,25	0,0833	-0,1667	3	Deficytowy
25.	„235502”	Instruktor tańca	0,25	0,0833	-0,1667	3	Deficytowy
26.	„235904”	Nauczyciel bibliotekarz	0,25	0,0833	-0,1667	3	Deficytowy
27.	„334402”	Sekretarka medyczna	0,75	0,25	-0,5	3	Deficytowy
28.	„431301”	Pracownik obsługi płacowej	0,25	0,0833	-0,1667	3	Deficytowy
29.	„711101”	Konserwator budynków	1	0,3333	-0,6667	3	Deficytowy
30.	„712301”	Monter ciepłych budynków	0,75	0,25	-0,5	3	Deficytowy

Opracowanie własne na podstawie tablicy T-I/P-4

Zawody deficytowe o wysokim wskaźniku deficytu w powiecie kieleckim, w których było jednocześnie najwięcej ofert pracy (przyjęto średnią miesięczną ofert pracy powyżej 2) to przede wszystkim: intendent, archiwista, pracownik kancelaryjny, opiekun osoby starszej, spawacz metodą

TIG, pozostali pracownicy obsługi biurowej, asystent do spraw księgowości, sekretarka, pozostali spawacze i pokrewni, ogrodnik, zaopatrzeniowiec, rzeźnik-wędliniarz, rozbieracz-wykrawacz.

ZAWODY W RÓWNOWADZE

Zawodami w równowadze są te, w których do Urzędu Pracy w analizowanym okresie wpływa podobna ilość ofert pracy w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie zawiera się w granicach od 0,9 do 1,1 (włącznie), wówczas mamy do czynienia z zawodami w równowadze – do Urzędu Pracy wpływa bardzo zbliżona ilość ofert pracy w danym zawodzie w stosunku do rejestrujących się osób bezrobotnych.

Tabela 5: Ranking zawodów w równowadze w powiecie kieleckim w 2013 roku (podział wg kodu sześciocyfrowego)

lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2013 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2013 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2013 roku	Wskaźnik intensywności i nadwyżki (deficytu) zawodów	Wskaźnik
1.	„235914”	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	1,0833	1	-0,0833	1,0833	zrównoważony
2.	„941201”	Pomoc kuchenna	3,75	3,6667	-0,0833	1,0227	zrównoważony
3.	„121901”	Kierownik działu administracyjno-gospodarczego	0,0833	0,0833	0	1	zrównoważony
4.	„122102”	Kierownik działu sprzedaży	0,3333	0,3333	0	1	zrównoważony
5.	„221101”	Lekarz	0,3333	0,3333	0	1	zrównoważony
6.	„228203”	Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy	0,0833	0,0833	0	1	zrównoważony
7.	„233004”	Nauczyciel fizyki i astronomii	0,1667	0,1667	0	1	zrównoważony
8.	„242106”	Specjalista do spraw doskonalenia organizacji	0,25	0,25	0	1	zrównoważony
9.	„242403”	Specjalista do spraw szkoleń	0,0833	0,0833	0	1	zrównoważony
10.	„263401”	Psycholog	0,1667	0,1667	0	1	zrównoważony
11.	„311506”	Technik mechanik eksploatacji środków transportu	0,0833	0,0833	0	1	zrównoważony
12.	„313190”	Pozostali operatorzy urządzeń energetycznych	0,0833	0,0833	0	1	zrównoważony
13.	„321201”	Technik analityki medycznej	0,25	0,25	0	1	zrównoważony
14.	„331203”	Refent (asystent) bankowości	0,6667	0,6667	0	1	zrównoważony
15.	„332201”	Ekspozytor towarów (merchandiser)	0,1667	0,1667	0	1	zrównoważony
16.	„421103”	Kasjer bankowy	0,1667	0,1667	0	1	zrównoważony
17.	„421403”	Windykator	0,0833	0,0833	0	1	zrównoważony
18.	„422401”	Recepcjonista hotelowy	0,0833	0,0833	0	1	zrównoważony

19.	„422502”	Pracownik informacji turystycznej	0,0833	0,0833	0	1	zrównoważony
20.	„432302”	Dyspozytor transportu samochodowego	0,0833	0,0833	0	1	zrównoważony
21.	„514290”	Pozostałe kosmetyczki i pokrewni	0,0833	0,0833	0	1	zrównoważony
22.	„515203”	Technik turystyki wiejskiej	0,0833	0,0833	0	1	zrównoważony
23.	„713103”	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	0,3333	0,3333	0	1	zrównoważony
24.	„752309”	Tartacznik	0,0833	0,0833	0	1	zrównoważony
25.	„753107”	Modystka	0,0833	0,0833	0	1	zrównoważony
26.	„811407”	Operator urządzeń wytwórczych mieszanek betonowych	0,0833	0,0833	0	1	zrównoważony
27.	„812107”	Operator maszyn i urządzeń odlewniczych	0,0833	0,0833	0	1	zrównoważony
28.	„814204”	Operator maszyn i urządzeń do produkcji okien z tworzyw sztucznych	0,0833	0,0833	0	1	zrównoważony
29.	„524502”	Sprzedawca w stacji paliw	1,4167	1,5	0,0833	0,9444	zrównoważony
30.	„712703”	Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	1,6667	1,8333	0,1667	0,9091	zrównoważony

Opracowanie własne na podstawie tablicy T-I/P-4

Wśród 30 zawodów zrównoważonych w powiecie kieleckim w 2013 roku istotne są te zawody w równowadze, w których średnia miesięczna liczba ofert pracy była większa bądź równa 1. Są to zawody: wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych, pomoc kuchenna, sprzedawca w stacji paliw, monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych.

ZAWODY NADWYŻKOWE

Z kolei zawodami nadwyżkowymi są te, w których do Urzędu Pracy w analizowanym okresie wpływa mniejsza ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie jest mniejszy od 0,9 ($0,9 < W$), wówczas mamy do czynienia z zawodami nadwyżkowymi – do Urzędu Pracy wpływa mniejsza ilość ofert pracy w danym zawodzie w stosunku do rejestrujących się osób bezrobotnych. Im mniejsza wartość wskaźnika, tym większy poziom nadwyżkowości danego zawodu – czyli zgodnie z danymi statystycznymi osoby reprezentujące te zawody mają większe problemy ze znalezieniem pracy na lokalnym rynku zatrudnienia.

Tabela 6: Ranking zawodów nadwyżkowych w powiecie kieleckim w 2013 roku (podział wg kodu sześciocyfrowego)

lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2013 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2013 roku	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2013 roku	Wskaźnik intensywności i nadwyżki (deficytu) zawodów	Wskaźnik
1.	„331403”	Technik ekonomista	0,1667	40,5833	40,4167	0,0041	nadwyżka
2.	„263102”	Ekonomista	0,0833	17,75	17,6667	0,0047	nadwyżka
3.	„311504”	Technik mechanik	0,1667	29,3333	29,1667	0,0057	nadwyżka
4.	„235107”	Pedagog	0,0833	8,0833	8	0,0103	nadwyżka
5.	„932911”	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0833	7,9167	7,8333	0,0105	nadwyżka
6.	„723307”	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,0833	7,0833	7	0,0118	nadwyżka
7.	„322002”	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0,1667	13,9167	13,75	0,012	nadwyżka
8.	„311204”	Technik budownictwa	0,3333	18,1667	17,8333	0,0183	nadwyżka
9.	„512002”	Kucharz małej gastronomii	0,25	13,1667	12,9167	0,019	nadwyżka
10.	„712204”	Posadzkarz	0,25	10,3333	10,0833	0,0242	nadwyżka
11.	„242217”	Specjalista administracji publicznej	0,0833	3,4167	3,3333	0,0244	nadwyżka
12.	„711502”	Cieśla szalunkowy	0,0833	3,25	3,1667	0,0256	nadwyżka
13.	„751204”	Piekarz	0,3333	11,75	11,4167	0,0284	nadwyżka
14.	„314301”	Technik leśnik	0,0833	2,75	2,6667	0,0303	nadwyżka
15.	„211301”	Chemik	0,0833	2,75	2,6667	0,0303	nadwyżka
16.	„753105”	Krawiec	0,8333	25,1667	24,3333	0,0331	nadwyżka
17.	„721404”	Monter konstrukcji stalowych	0,0833	2,4167	2,3333	0,0345	nadwyżka
18.	„214102”	Inżynier organizacji i planowania produkcji	0,0833	2,3333	2,25	0,0357	nadwyżka
19.	„932913”	Sortowacz	0,0833	2,25	2,1667	0,037	nadwyżka
20.	„722314”	Tokarz w metalu	0,5833	15,75	15,1667	0,037	nadwyżka
21.	„325511”	Technik ochrony środowiska	0,1667	40,0833	3,9167	0,0408	nadwyżka
22.	„261906”	Prawnik legislator	0,0833	2	1,9167	0,0417	nadwyżka
23.	„741203”	Elektromechanik pojazdów samochodowych	0,25	5,75	5,5	0,0435	nadwyżka
24.	„314403”	Technik technologii żywności	0,0833	1,8333	1,75	0,0455	nadwyżka
25.	„234113”	Nauczyciel nauczania początkowego	0,1667	3,4167	3,25	0,0488	nadwyżka
26.	„722204”	Ślusarz	1,75	34,25	32,5	0,0511	nadwyżka
27.	„741101”	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,25	4,75	4,5	0,0526	nadwyżka
28.	„233025”	Nauczyciel wychowania fizycznego	0,0833	1,5833	1,5	0,0526	nadwyżka
29.	„713203”	Lakiernik samochodowy	0,3333	5,75	5,4167	0,058	nadwyżka
30.	„721306”	Blacharz samochodowy	0,6667	11,3333	10,6667	0,0588	nadwyżka

Opracowanie własne na podstawie tablicy T-I/P-4

Jak wynika z powyższej tabeli zawody nadwyżkowe, w których jest najwięcej bezrobotnych (przyjęto średnią miesięczną liczby bezrobotnych powyżej 17) przy jednocześnie bardzo niskiej

średniej miesięcznej liczbie ofert pracy w powiecie kieleckim w 2013 roku to przede wszystkim: technik ekonomista, ekonomista, technik mechanik, technik budownictwa, krawiec, ślusarz.

VI. Wnioski

Na sytuację na rynku pracy w powiecie kieleckim ma wpływ wiele czynników: tempo rozwoju gospodarki, miejsca pracy (których jednak jest nadal zbyt mało), struktura zawodowa bezrobotnych.

Niniejsze opracowanie wskazuje na nadal trudną sytuację na naszym lokalnym rynku pracy. Wielu bezrobotnych ma trudności ze znalezieniem pracy w posiadanym zawodzie. Związane jest to często z faktem, że mimo posiadania przez osobę bezrobotną wymaganego przez pracodawcę zawodu, nie spełnia on innych wymagań stawianych przez pracodawcę, takich jak np. odpowiednie doświadczenie, czy inne dodatkowe umiejętności i uprawnienia. Ponadto należy podkreślić, że wśród osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kielcach dużą grupę stanowią osoby, które nie posiadają żadnych kwalifikacji zawodowych (4.190 osób – 27,74% ogółu) lub nie posiadają żadnego doświadczenia zawodowego (4.474 osoby – 29,62% ogółu). Niezbędne jest zatem stałe podejmowanie działań zmierzających do umożliwienia zarejestrowanym w urzędzie osobom zdobycia zawodu, podwyższenia lub uzupełnienia posiadanych kwalifikacji czy też zdobycie doświadczenia zawodowego.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala na określenie aktualnych potrzeb rynku pracy. Należy jednak podkreślić, że skupiają się one nie tylko na konkretnych kwalifikacjach zawodowych, zdobytych w systemie szkolnym czy na kursach kształcących, ale także na dodatkowych umiejętnościach o charakterze uniwersalnym, takich jak: planowanie ścieżki własnego rozwoju zawodowego, elastycznego podejścia do oczekiwań pracodawców, uwzględniania konieczności kilkukrotnej reorientacji zawodowej na przestrzeni całej kariery zawodowej. Częstym zjawiskiem jest podejmowanie pracy nie w zawodzie wyuczonym, ale pokrewnym. Obecnie większość osób pracuje w zawodach, w których może tylko w części wykorzystać wyuczone umiejętności i wiedzę.

Ważnymi dla lokalnego rynku pracy czynnikami stają się zatem przede wszystkim: jakościowy rozwój zasobów ludzkich, rozwijanie systemu edukacji, szkoleń i poradnictwa zawodowego – prowadzenie polityki spójności między rynkiem pracy a profilem oferty dydaktycznej, rozwijanie i wspomaganie sektora usług, wspomaganie samozatrudnienia, wyrównywanie szans kobiet, osób niepełnosprawnych oraz w wieku podeszłym, kreowanie i prowadzenie regionalnej polityki przeciwdziałania bezrobociu i co najważniejsze – monitorowanie potrzeb pracodawców w zakresie zasobów ludzkich, skoordynowane z systemem edukacji.

Sytuacja gospodarcza w województwie świętokrzyskim – grudzień 2013 roku (wybrane dane – komunikat Urzędu Statystycznego w Kielcach)

- Grudzień br. był kolejnym miesiącem ze spadkiem przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku (o 0,3%), podczas gdy przed rokiem odnotowano jego wzrost (o 0,2%). W okresie styczeń-grudzień 2013 roku zatrudniono mniej o 1,1% osób (rok wcześniej – więcej o 0,5%).*
- Według stanu na dzień 31.12.2013 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 16,5% i była wyższa o 0,5 punktu procentowego niż przed rokiem oraz o 0,4 punktu procentowego niż w poprzednim miesiącu.*
- W 2013 roku odnotowano poprawę warunków płacowych w sektorze przedsiębiorstw, ale skala wzrostu była znacznie niższa niż przed rokiem (1,1% wobec 4,5%). Niemniej jednak grudzień 2013 roku był miesiącem z jednym z najwyższych wzrostów w skali roku – 3,6% (w grudniu 2012r. wzrost ten osiągnął wartość 2,5%). Wyższy wynik odnotowano jedynie w lipcu (o 4,4%).*
- W grudniu 2013 roku ceny większości artykułów żywnościowych były wyższe niż przed rokiem. W grupie tej, podobnie jak listopadzie 2013 roku, odnotowano wzrost cen detalicznych warzyw i owoców oraz serów. Wzrosły także koszty utrzymania mieszkania. Więcej płacono za towary i usługi związane z kulturą, jak również ze zdrowiem.*
- Grudzień 2013 roku był kolejnym miesiącem wzrostu produkcji sprzedanej przemysłu, która w skali roku zwiększyła się o 11,0%, podczas gdy przed rokiem odnotowano jej spadek o 13,0%. W rezultacie, na przestrzeni roku, przekroczyła ona poziom z roku poprzedniego o 2,0%.*

Podstawowe dane według Urzędu Statystycznego w Kielcach – grudzień 2013

Zatrudnienie

W grudniu 2013 roku warunki na rynku pracy w województwie świętokrzyskim nadal kształtowały się niekorzystnie. W omawianym okresie sprawozdawczym utrzymały się w skali roku negatywne tendencje, tj. spadku przeciętnego zatrudnienia oraz wzrostu stopy bezrobocia rejestrowanego (16,5% wobec 16,0%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2013 roku osiągnęło poziom 114,3 tys. osób, tj. o 0,3% niższy niż przed rokiem, podczas gdy w analogicznym miesiącu poprzedniego roku odnotowano wzrost o 0,2%. W kraju zwiększyło się ono o 0,3% w porównaniu z wielkością ubiegłoroczną, natomiast rok wcześniej zmniejszyło się o 0,5%.

Najgłębszy spadek przeciętnego zatrudnienia w skali roku odnotowano w budownictwie (o 5,5%). Niższe odnotowano również w przemyśle (o 0,5%), przy czym w przetwórstwie przemysłowym zatrudniono niewiele mniej osób (o 0,1%). W pozostałych sekcjach poziom przeciętnego zatrudnienia ukształtował się wyżej niż przed rokiem. W największym stopniu zwiększyło

się ono w: transporcie i gospodarce magazynowej (o 5,4%), oraz informacji i komunikacji (o 5,3%). Najmniejsze było tempo wzrostu przeciętnego zatrudnienia w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 0,1%). W pozostałych sekcjach przybyło od 1,3-3,4% osób zatrudnionych.

Wynagrodzenia

W grudniu 2013 roku odnotowano poprawę warunków płacowych w sektorze przedsiębiorstw w skali roku.

W analizowanym miesiącu przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 3417,98 zł i było o 3,6% wyższe niż w analogicznym okresie ubiegłego roku (przed rokiem wzrosło odpowiednio o 2,5%). *W kraju przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w grudniu 2013 roku ukształtowało się na poziomie 4221,50 zł i było o 2,7% wyższe niż rok wcześniej (w grudniu 2012 roku wzrost osiągnął 2,4%).*

W porównaniu z grudniem ubiegłego roku wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto odnotowano w większości sekcji sektora przedsiębiorstw, przy czym największy w administrowaniu i działalności wspierającej (o 11,1%) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 9,0%). Spadek płac nastąpił w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 8,8%) i informacji i komunikacji (o 0,8%).

**OPRACOWANO W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY W KIELCACH
W WIELOOSOBOWYM STANOWISKU
DS. PROJEKTÓW I STATYSTYKI**

Z-ca Dyrektora
Powiatowego Urzędu Pracy
w Kielcach
mgr Artur Kudzia

Załączniki:

1. *Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie kieleckim w I półroczu 2013 roku.*

T-I/P-9a Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie kieleckim w 2013 roku.

Sekcja PKD	Bezrobotni		Oferty pracy	
	zarejestrowani 2013 roku	stan w końcu 2013 roku	zgłoszone 2013 roku	stan w 2013 roku
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0,5985	0,8122	0,2208	0,000
Górnictwo i wydobywanie	0,4366	0,3847	0,1325	0,000
Przetwórstwo przemysłowe	8,6825	9,5930	13,4246	7,8652
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0,0845	0,0940	0,0883	1,1236
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0,5563	0,7267	0,4637	0,0000
Budownictwo	8,0065	7,9514	7,5072	1,6854
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	8,3093	8,9774	16,0300	60,6741
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1,6337	1,8468	2,7379	1,1236
Transport i gospodarka magazynowa	1,6971	1,5219	1,6339	0,0000
Informacja i komunikacja	0,3450	0,2992	0,6845	0,000
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	0,3169	0,2565	1,4131	1,1236
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0,4295	0,3163	0,3312	0,0000
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	0,8098	0,7780	1,7222	0,5618
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	0,9366	0,8208	3,5990	2,2472
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	5,9714	6,6604	21,1747	13,4831

Edukacja	2,0421	1,6758	5,8512	1,1236
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1,0422	1,0773	3,4886	0,0000
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0,5915	0,4959	2,3626	0,0000
Pozostała działalność usługowa	11,0133	12,2948	17,1119	8,9888
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0,0775	0,1282	0,0000	0,0000
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0,0000	0,0000	0,0221	0,0000
Działalność nie zidentyfikowana	46,4192	43,2887	0,0000	0,0000
Ogółem	100	100	100	100